ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ -
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 103. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 4-го ЧЕРВНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, JUNE 4, 1976 No. 103. VOL. LXXXIII

НА СЛАВУ УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРІВ ОГАЙО І АМЕРИКИ

(Враження із XI Наукового З'їзду УЛТПА в Клівленді)

Написав д-р Юліян Мовчан

Коли перший український лікар д-р Микола М. Гнатишин був відкрив лікарську практику при Професорській вулиці, в Клівленді 1929 р., тоді ні йому ні, мабуть, будь - кому іншому навіть і в сні не привиджувалося, що через 47 років Клівленд стане не тільки провідним центром медичних дослідів та лікувальних установ ЗСА, але й місцем з чергою вже XI-го Наукового З'їзду Українського Лікарського Товариства Північної Америки. На жаль, д-рові Гнатишинові не судилося довго жити й практикувати, бо після чотирьох років він помер у віці біля 33-х років.

Ось кілька фактів, які заслуговують на увагу не тільки кожного медика, але й кожного громадянина, бо медична опіка нерозривно пов'язана з життям людини.

Case-Western Reserve University та його медична школа вже віддавна вважаються однією з чотирьох найкращих медичних установ Північної Америки, а його школу для медсестер вважають за найкращу в цілій країні! Цей університет є піонером т. зв. інтегрованого способу навчання майбутніх лікарів, з якого кожного року користується біля 580 студентів. Зокрема в дослідах в ділянці клітинної біохемії та фізіології він відомий в цілому світі.

Другою унікальною і найбільш динамічною в цілому світі формою групової практики із штатом 265 лікарів різних спеціяльностей та 400 допоміжних лікарів-науковців є знаменита Клівлендська Клініка. З цією клінікою пов'язаний найбільший у ЗСА приватний шпиталь з понад 400 ліжками. Клівлендська клініка відома як осередок медичних наукових дослідів та спеціялізованої медицини. З-поміж її досягнень у різних ділянках лікування особливо визначається удосконалення відкритої хірургії серця та винайдення штучної нирки. Сюди, шукаючи лікарської опіки, приїжджають пацієнти з різних країн майже цілого світу. Крім науковців багатьох інших національностей, на її клініках працюють також українські фахівці, як, напр., д-р Василь Розгін — син недавно померлого проф. Івана Розго-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Пластуни відбули своє Свято Весни

Іст Четтем (Б.Т.) — В днях 29, 30 і 31 травня 1976 тут відбулося пластове Свято Весни з участю 460 пластового юнацтва з округи метрополітального Ню Йорку і околиці, біля 100 старших пластунів і сеніорів та численних гостей.

Свято переводили курінь старших пластунок „Чортополохи" та пластовий загін „Червона Калина", який в цьому році обходить 50-ліття свого існування. З тієї нагоди наспіло Патріярше Благословення від Патріярха Йосифа І, яке прочитано під час відкриття Свята з відповідним церемоніялом. 46 років тому на горі Маківці Патріярх Йосиф І довершив посвячення курінного прапору тоді ще малої групи молодих пластунів, з якої залишилось лише кілька, а більшість згинула в обороні рідного народу.

Помимо того, що погода не все сприяла веселому настроєві молоді, все таки три дні пластування пройшли в напруженні і з вдоволенням. Пластова молодь змагалась у пластових практичних вмілостях, спортових конкуренціях та самодіяльності. Передові місця зайняли групи: в тереновій грі — 3 курінь юнаків з Ню Йорку та 50 курінь юначок з Вашінгтону, в спортових конкуренціях — самостійний гурток юначок з Ню Бронсвіку та 33 курінь з Ню Гейвену.

Святом проводила команда в складі: ст. пл. Нестор Голинський — комендант, ст. пл. Юрко Величковський — бунчужний та та ст. пл. Галина Тарнавська — писар.

В загальному точкуванні здобули: 1-ше місце між юнаками — 3-ій Курінь Юнаків ім. гетьмана І. Мазепи з Ню Йорку та між юначками 1-ше місце — гурток „Ластівки" з Ню Бронсвіку.

Учні школи св. Юра здобули перші місця в конкурсі народних танців

Учні-танцюристи школи св. Юра
(Світлив Константин Шонк-Русич)

Ню Йорк (В-Т.). — В половині минулого місяця, в суботу, 15 травня, в школі св. Ігнатія з Лайоли відбувся мистецький конкурс, спонзорований нюйоркським відділом Організації Католицької Молоді (Кетолик Ютг Организа́йшин), на якому учні української парафіяльної школи св. Юра здобули два перші місця, за виконання групового народного танцю та за сольовий танець.

Юрій Пастернак, учень 6-ої кляси, одержав першу нагороду за його виконання сольового танцю „Запорожець". Учениці та учні: Дарця Генза, Анна Ґбур, Славка Кордуба, Таня Оберишин, Андрій Лопатинський, Мирон Приймак, Андрій Соневицький, Степан Войціцький та Іван Чавалко здобули перше місце в категорії групових танців, виконавши наш традиційний „Гопак". П-і Дарія Генза — це хореограф і постійна вчителька українських народних танців у школі св. Юра.

КАРТЕР ВІТАЄ УКРАЇНЦІВ, ВИСТУПАЄ В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ У СССР

Атланта, Джорджія. — Джіммі Картер, колишній губернатор Джорджії і тепер один з демократичних кандидатів на пост президента ЗСА, переслав на руки Комітету Оборони Валентина Мороза, Відділ Ню Джерзі, листа, зверненого зокрема до учасників Третього Українського Фестивалю, який відбудеться цієї суботи, 5-го червня, в Гарден Стейт Арт Сентер в Голмдел, Н. Дж. В листі Картера м. ін. сказано:

Маю велику приємність зложити Вам мої найсердечніші побажання з нагоди 100-річчя українського поселення в нашій країні. Жалію, що не зможу бути сьогодні з Вами, щоб взяти участь у відзначенні цього 100-ліття та 200-ліття існування нашої нації.

Відзначуємо ці річниці цього року саме в час, коли ми, як нарід, готуємося підтвердити нашу віру та зобов'язання до нашої країни активною участю в політичному процесі вибирання нашого наступного Президента.

Однак, тоді коли ми шануємо наше минуле та йдемо впевнено в майбутнє, нас турбує знання, що свободи, якими ми користуємося щоденно, є тільки мріями для мільйонів наших братів і сестер в інших країнах.

Тоді, коли сьогодні українська громада в Ню Джерзі відзначає свою спадщину та шанує своїх визначних людей, такі свободолюбні українці як Валентин Мороз є далі замкнені в жахливих в'язницях за Залізною Заслоною.

З'єднані Стейти мають особливе моральне зобов'язання наполягати, щоб Совєтський Союз та інші держави шанували людські права всіх громадян, які живуть у їх кордонах, не зважаючи на те, чи вони є неграми в Родезії, азіятами в Уґанді чи етнічними меншинами в Совєтському Союзі. Якщо б я був обраний на президента, я запевняю, що це зобов'язання буде вповні додержане.

Джіммі Картер

Порушення підставових людських прав не є внутрішньою справою будь-якої держави. Ми мусимо присвятити себе для забезпечення підставових людських прав для всіх людей, включно з усіми, які живуть в Совєтському Союзі. В кожному нашому почині ми мусимо дати росіянам до зрозуміння, що їхнє трактування українців та інших національних меншин, які живуть в їхніх кордонах, є неприйнятим для нас. Тепер, в час нашого 200-ліття, збільшується наша відповідальність бути лідером світу в цих зусиллях. Я переконаний, що наша співпраця доведе до нашої перемоги в змаганнях за людську гідність . . ."

Проф. Роман Чучкевич – новий постійний організатор УНС

Джерзі Сиnі. — Організаційний Відділ УНС інформує, що відомий Союзовий і суспільно-громадський діяч проф. Роман Чучкевич з днем 1-го червня ц. р. перейняв обов'язки постійного організатора УНСоюзу на стейт Ню Йорк з осідком в Кергонксоні, Н. Й.

Проф. Роман Чучкевич народився в Романові, повіт Вібрка. Середню освіту здобув у Львові, де опісля на Університеті студіював українську мову й історію і в 1931 р. здобув диплом маґістра фінілософії з історії на протязі десяти років проф. Роман Чучкевич учителював аж до часу, коли почалася польська пацифікація і тоді був змушений покинути державну працю та перейти до Рідної Школи початково в Ходорові після в Радехові, Зборові і Копичинцях, де й застала його большевицько-німецька війна.

Під час першої совєтської окупації Галичини займався шкільництвом, викладаючи українську мову, а відтак зайняв пост шкільного інспектора на місто Львів. Переїхавши до Німеччини 1945 року, замешкав в місцевості Фюрт, де був співосновником українських шкіл, а відтак,

Проф. Р. Чучкевич

переїхавши до табору „Корнберг", виконував обов'язки культурно - освітнього референта і провадив гімназію.

Переїхавши 1950 року до Америки замешкав в Ню Йорку, але вже 1952 виїхав до Клівленду і там жив до 1972 року. Як в Ню Йорку, так і Клівленді проф. Роман Чучкевич весь час був активним в суспільно-громадській праці, а головно в секторі шкільництва. Уже від 1 квітня 1959 року проф. Роман Чучкевич був союзовим організатором, а 1961 р. був основоположником і секретарем нового Спортового Відділу 346 УНС, Т-ва „Львів". Зав-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Рокефеллер: детант мусить бути базований на мілітарній силі

Кольорадо Спрінґс. — Віцепрезидент Нелсон Рокефеллер, промовляючи тут у середу, 2-го червня, на ґрадуаційній церемонії в Академії Військового Летунства, заявив, що ЗСА повинні далі вести політику детанту із Совєтським Союзом, бо світовий мир вимагає відпруження відносин між цими надпотугами, але додав, що відпруження буде безпечне для ЗСА тільки тоді, коли Америка вдержить свою мілітарну силу та виявить рішучість виступити в обороні свободи та пошанування людської гідности по цілому світі. Говорячи перед приблизно 15,000 людей, віцепрезидент Рокефеллер сказав, що Совєтський Союз також бажає продовжувати політику детанту, але в той самий час хоче мати право продовжувати ідеологічну боротьбу на всіх обширах. „Совєтська загроза є в той самий час відвертою і скритою, експансіоністичною та сильною", сказав Рокефеллер.

ПРОДОВЖУЮТЬСЯ РЕПРЕСІЇ В УКРАЇНІ, НОВІ ВІСТКИ З ТАБОРІВ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — За останніми вістками з України, там, впарі з посиленням антиукраїнського курсу політики, посилюються рівночасно переслідування релігії. Воно виявляється зокрема у нищенні церковних пам'яток та забороні виконування релігійної практики і репресій супроти віруючих.

В селищі міського типу Печеніжин (Коломийський район, Івано-Франківська область) під час Великодних свят, учителі в школах не пускали дітей до церкви і на гагілки, які традиційно переводять біля церкви. Вони тримали дітей в школі до години 6 вечір, а коли вечером учні хотіли взяти участь у гагілках, учителі, на розпорядження місцевої влади, стояли біля церкви й не пускали молоді. З того приводу, учні побили деяких учителів.

В Івано-Франківській області в останньому часі закрито 18 церков. Як причину органи влади подали, що, мовляв, при перевірці церковних актів стверджено, що хрищення дітей у згаданих церквах відбувається тільки на бажання матері і за її підписом, а для цього вимагається також підпису батька.

В останньому часі з Пермських таборів були звільнені, після закінчення своїх строків, наступні українські політичні в'язні: д-р Роман Корольчук, Микола Горбаль, Микола Коць, Тарас Мельничук, Василь Пирус. З Владімірської тюрми звільнено Івана Сокульського, арештованого 1971 року за здогадне співавторство т. зв. „Листа творчої молоді Дніпропетровська". Коротко перед звільненням, Сокульського перевезли до Інституту ім. Сербського на психіятричну експертизу, де рішено, що він божевільний. Його однак випустили жити на волі, погрозивши, що якщо він буде займатися „антирадянською" діяльністю, його запроторять до психіятричної тюрми на тривалий час.

В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ВИКРИТО НОВУ ШПИГУНСЬКУ АФЕРУ

Бонн, Німеччина. — Ройтер інформує, що в Західній Німеччині набрала широкого розголосу уже третя з черги велика шпигунська афера, в яку були замішані працівники різних міністерств і також три робітники міністерства оборони. В загальному цивільна Служба Безпеки досі арештувала 15 осіб в різних містах Німеччини, головно в Бонні, Штутгарті і Мюнхені, яким доказано, що вони працювали для чужих розвідок, а головно були тісно пов'язані із східньо-німецькою сіткою шпіонажі, яка має свою централю у східньому Берліні. Речник міністерства оборони в західньонімецькому уряді заявив, що вістка про арешт трьох працівників міністерства відповідає правді, але відмовився дальше коментувати цю справу. Натомість федеральний прокуратор Зіґфрід Бубак заявив, що він виступить в п'ятницю, 4-го червня ц. р., на пресовій конференції з докладним вияснениям цієї нової шпигунської афери. Консервативний щоденник „Ді Вельт" покищо розкрив тільки одно прізвище урядниччки міністерства оборони, яка працювала секретаркою в бюрі Герберта Лабса високого урядовця міністерства, який в свою чергу є близьким приятелем канцлера Гельмута Шмідта. Ця велика шпигунська афера на найвищому рівні набрала в Европі широкого розголосу і її по різному коментує европейська преса, вказуючи на слабі місця західніх контррозвідок, які не спроможні боротися з комуністичною інфільтрацією.

На випадок війни Франція братиме активну участь в НАТО

Париж. — Генерал Гай Мері, шеф штабу французьких збройних сил, формально повідомив, що на випадок війни французькі військові частини служили б у фронтових лініях разом з іншими вояками держав Північно - Атлантійського Союзу (НАТО). Заява ген. Мері була поміщена в статті в „Жорнал Дефанс Насіональ" за 1-го червня ц. р. Як відомо, коло десять років тому тодішній президент Шарль де Ґолль усунув французькі військові частини з-під спільної команди НАТО, заявляючи, що його держава хоче вести політику „самостійної оборони". Франція, однак, надалі залишилася членом цього оборонного союзу. У своїй статті ген. Мері знову повторив, що в час миру французькі військові частини не входитимуть у систему НАТО, а включалися б в неї тільки на випадок війни. Мілітарні коментатори вказують, що заява французького шефа штабу про співпрацю під час війни була викликана фактом, що Франція занедбала розбудову своєї конвенційної зброї, бо йшла за плянами де Ґолля і головну увагу присвячувала розбудові атомової зброї.

ВСЕ ГОТОВЕ ДО ТРЕТЬОГО УКРАЇНСЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ НЮ ДЖЕРЗІ ЦІЄЇ СУБОТИ

Ґомдел, Н. Дж. — Комітет III Українського Фестивалю в Ню Джерзі інформує, що крім вечірньої програми, яка розпічнеться в суботу, 5-го червня ц. р. о год. 5-ій, відбуватиметься пополудне в а програма, у якій передбачено такі активності: год. 11-та до полудня — відбиванка; 12 — ляльковий театр 83-го Відділу СУА; 1 - 2 — виступ Музичного дошкілля під керівництвом Марти Савицької; 1:30 - 2:30 — „Щоб дзвони дзвонили" (фільм УА-Церкви з Бавнд Бруку); 2 - 4:30 — виступ танцювальних і інших ансамблів, а саме: „Верховина" — Гакенсак, Н. Дж., „Червона Калина" — Маспет, Н. Й., Ансамбль бандуристів — Юніондел, Н.Й., „Кобза" — Пассейк, Н. Дж., „Молода Україна" — Трентон, Н. Дж., „Промінь" — дівочий співочи ансамбль, Ню Йорк, Н. Й., танцювальний ансамбль СУМА — Картерет, Н. Дж., співоча група (релігійні пісні) — Нюарк, український танцювальний ансамбль церкви св. Димитрія — Картерет, Н. Дж., „Чайка" — Міллвіл, Н. Дж., тощо.

Крім того можна буде оглянути публікації видавництва „Свободи" з років 1893 - 1976, фото-монтаж Богдана Полянського, виставку одягів українських та американських з XVIII століття (власність 64-го Відділу СУА), виставки образотворчого і народного мистецтва та інші виставки. У виставках беруть участь понад 20 українських мистців.

УКРАЇНЦІ МІННЕСОТИ ЮВІЛЕЙНИМ БЕНКЕТОМ І БАЛЕМ ВШАНУВАЛИ 200-РІЧЧЯ ЗСА І 100-РІЧЧЯ ПОСЕЛЕННЯ

Міннеаполіс, Мінн. (М. К.) — Заходами Українського Комітету 200-річчя ЗСА і 100-річчя Українського Поселення, відбувся тут в суботу, 22-го травня, в готелі Лемінґтон, ювілейний бенкет і баль, присвячений 200-річчю ЗСА і 100-річчю поселення Завчасу перед бенкетом велику залю готелю заповнили понад 500 учасників — старих і молодих, іміґрантів і тут вже народжених, православних, католиків і баптистів — всі, хто почувався добрим членом української громади. Зразу після входу на залю присутніх огортав урочистий настрій. Це завдяки декораціям, що їх виготовив Роман Віндик. На головній стіні пишався великий напис „200-річчя ЗСА і 100-річчя Українського Поселення". По обох боках прапори і емблеми, присвячені цим роковинам.

Точно о годині 6-ій до заповненої залі увійшли і засіли за головним столом отці наших церков — о. крил. д-р Степан Кнап і о. прот. Михайло Куданович, губернатор Міннесоти — Вендел Андерсон, головний стейтовий прокурор — Ворен Спанавс, дистриктовий суддя — Леслі Андерсон, посадник Міннеаполісу — Чарлс Стенвіг з дружиною, екзекутивний директор Стейтової Комісії 200-річчя Американської Революції — Луї Поллярі, представники Стейтового Музею Мистецтва, де вже п'ятий тиждень відкрита Виставка Української Культурної Спадщини — п-і Ен Волтон, Патиція Гайкінен і Кірстен Ларсен з мужами, голова Відділу УККА — мґр Люба Менджега, д-р Олександер Грановський з дружиною, голова Українського Комітету 200-річчя ЗСА — д-р Михайло Козак з дружиною і заступник голови Комітету — д-р Анатоль Лисий з дружиною, а також наш співак з Метрополітальної Опери, п. Андрій Добрянський.

Вендел Р. Андерсон

Після відспівання американського національного гимну Славомиром Луцевим, змовили молитви о. прот. Михайло Куданович в українській мові і о. крил. д-р Степан Кнап в англійській мові. Вступне слово виголосив д-р Михайло Козак. Він привітав гостей і всіх учасників, а дальше сказав, що з нагоди цих ювілейних святкувань треба пригадати, що Америку будували еміґран-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Цієї суботи відбудеться Наукова Конференція НТШ

Ню Йорк. — В суботу, 5-го червня ц. р. тут в залях Українського Інституту Америки, 2 Схід 79-та вулиця, відбудеться організована Науковим Товариством ім. Шевченка (Філологічна Секція) і Делеґатурою Українського Вільного Університету — Наукова Конференція для відзначення 120-ліття з дня народження і 60-ліття з дня смерти Івана Франка. Початок конференції год. 9:30 рано. На першій сесії доповіді виголосять професори: В. Лев, Б. Чопик, С. Чорній, Яр Славутич, Валентина Компанієць - Барсом, М. Лоза, В. Верган, Я. Гриневич, Софія Карпінська, Д. Штогрин, Я. Падох. Знову ж у другій залі, на партері, доповіді, присвячені проблемам української культури, виголосять: Лука Луців, М. Кушнір, Марія Овчаренко, М. Вацик, В. Ящун, Б. Чопик, Р. Кухар, М. Богатюк. Кожна доповідь триватиме 20-30 хвилин, 10 хвилин призначені на запити. Від год. 1-2-ої відбудеться спільний полуденок. Конференцію відкриє д-р О. Андрушків, після чого будуть вибрані президії для технічного переведення сесій.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ДОПОВІДЬ МҐР СЛАВИ СТЕЦЬКО В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Заходами 2-го Відділу ООЧСУ тут в суботу, 5-го червня ц. р. о год. 6-ій вечором в Українському Народному Домі при 2-ій евеню, мґр Слава Стецько виголосить політичну доповідь на тему: „Україна на сучасному міжнародному форумі". Після доповіді — запити і дискусія.

ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНІ ПОМИНКИ

Глен Спей, Н. Й. — В неділю, 13-го червня ц. р. тут на оселі УРС „Верховина" відбудуться традиційні Зеленосвяточні поминки по поляглих і померлих борцях за волю України, що їх організує Координаційний Комітет при чинній співучасті Українських Комбатантських і Українсько - Американських Ветеранських Організацій Ню Йорку, Нюарку і околиці. Поминки проходитимуть під знаком відмічування 50-ліття з дня трагічної смерти Головного Отамана Симона Петлюри. В програмі: Служби Божі в обох обрядах, Панахиди, короткі промови пп. Г. Полчія і О. Голинського, складення вінків, салют і концерт „Молодої Думки". Початок год. 10 рано. Замовлені автобуси від'їдуть з-під УНДому при 2-ій евеню о год. 7-ій рано.

ВЕСНЯНИЙ ПІКНІК У ТРЕНТОНІ

Трентон, Н. Дж. (юко). — Для здобуття матеріяльних фондів на розбудову власного приміщення та на ведення культурно - освітньої діяльности, Управа УНДому в Трентоні влаштовує в неділю, 6-го червня ц. р. на власній спортовій площі та у нових власних приміщеннях при 477 Джеремая евеню (доїзд з Лелор стріт, поблизу Української Католицької Церкви при Дуц евеню) — перший весняний пікнік. У програмі: виставка картин з Мистецької ґалерії Оксани Ваньчицької у Філядельфії, спортові змагання з участю дружин УСТ „Тризуб" з Філядельфії, виступ відомого гумориста з Нюарку Степана Магмета в ролі „Гриця Зозулі", колесо щастя, перегони в мішках, музика, танці та різні несподіванки. Гарячий і холодний буфет у власному заряді. Початок імпрези: 2-га година пополудні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Збільшена загроза

Під сучасну пору кілька факторів спричинилися до того, що дещо послабла оборонна спроможність Північно-Атлантійського Союзу (НАТО). Поперше, Франція, хоча далі є членом НАТО, кілька років тому усунула свої військові частини з-під спільної команди цього оборонного союзу. Подруге, З'єднані Стейти Америки, потерпівши поразку в Індокитаї, протягом останнього року виявляють дещо ізоляційні тенденції в своїй закордонній політиці, що спричинює деяку непевність серед інших країн НАТО щодо провідної ролі Америки в тому союзі.

Оборонна спроможність НАТО послаблена також тим, що відчувається брак стандартизації відносно зброї. Конкуренція між членами цього оборонного союзу щодо продукції зброї на експорт довела до того, що країни НАТО непотрібно видають великі суми грошей на досліди та розбудову подібної зброї, замість погодитися, щоб одна держава розбудувала кращі танки, ще інша літаки і т. д. Цей брак стандартизації в ділянці зброї довів до того, що, наприклад, існує 31 рід антитанкової зброї, коли цілком вистачило б п'ять, воєнні кораблі НАТО мусять вживати 40 родів амуніції, британський літак, завданням якого є в повітрі постачати бензину для бомбовиків, не може забезпечити пальним американських літаків, існують значні різниці між радіопаратами окремих держав, що спричинює великі труднощі в ділянці комунікації і подібне.

Отже, брак стандартизації зброї не тільки потягає за собою непотрібну дублікацію і непотрібні витрати грошей та ресурсів, але також послаблює можливості членів НАТО ефективно співпрацювати під час воєнних акцій, як також утруднює можливості взаємного постачання зброєю, амуніцією, пальним тощо. Це загрозливе явище, бо воно ще більше послаблює оборонну спроможність держав НАТО в обличчі загрози з боку Варшавського Пакту, веденого Совєтським Союзом. Комуністичний бльок вже і так переважає щодо кількости вояків і такої конвенційної зброї, як танки, гармати тощо. Деякі західні військові спеціялісти твердять, що перевага Сходу щодо кількости вояків і зброї збалянсована тим, що вояки держав НАТО ліпше вишколені та що зброя країн вільного світу визначається кращою якістю. Хоча покищо цей баланс справді існує, то він може скоро зникнути, бо в час, коли комуністичний бльок почав скорим темпом поліпшувати також якість своєї зброї, держави НАТО продовжують конкурувати між собою щодо продукції різнородної зброї, щоб запевнити собі світові ринки на зброю. Ця конкуренція може довести до того, що за кілька років Варшавський Пакт може таки здобути мілітарну перевагу над НАТО, що збільшило б загрозу для дальшого існування вільного світу.

Різниця поглядів

Дружня співпраця французьких соціялістів з комуністами і намагання творити один „народний фронт", як також залицяння комуністів Італії до християнських демократів і їхні пропозиції до творення спільного уряду на широкій коаліційній базі після червневих виборів — викликають серед політичних кругів Західньої Европи, а головно серед держав-членів Північно-Атлантійського Оборонного Пакту (НАТО), чималу тривогу.

Канцлер Західньої Німеччини Гельмут Шмідт, виступаючи в парляменті, не безпідставно критикував французький й італійський уряди кажучи, що це вони своєю невідповідною поведінкою і поганими політичними потягненнями створили корисні передумови для поширення впливів скрайньо-лівих соціялістів і комуністів, які тепер, об'єднавшись, становлять поважну загрозу для оборонної системи Заходу. Перед своїм виступом канцлер Шмідт дав інтерв'ю кореспондентові американського журналу „Тайм", у якому він заявив, що ґолісти Франції і християнські демократи Італії впершу чергу винні за витворену ситуацію. Шмідт піддав також гострій критиці поведінку французьких й італійських консерватистів, бо, на його думку, де при владі залишилися соціял-демократи — Західня Німеччина, Швеція, Австрія — там є соціяльний лад і проґрес, а комуністичні партії в тих країнах ледве животіють.

Очевидно, виступ канцлера Шмідта викликав реакцію заторкнених сторін, тобто французьких деґолістів й італійських християнських демократів, а французький прем'єр-міністер Ширак в обуренні навіть сказав, що Західня Німеччина намагається накинути свою думку сусідам, бажає домінувати в европейській політиці і вважає себе посередником між Західньою Европою і двома надпотугами, ЗСА і Совєтським Союзом.

Цю різницю в поглядах між европейськими державами використовує Москва, яка вже віддавна працює над поглибленням непорозумінь між поодинокими европейськими країнами, що в остаточних підрахунках кремлівських стратегів мало б довести до ліквідації НАТО і послаблення загальної оборонної спроможности Західньої Европи, бо тоді вже буде легше здійснювати їхні імперіялістичні пляни у відношенні до старої Европи.

Давня пословиця вчить, що там, „де два б'ються, третій користає". Москва, очевидно, завжди бажала б бути „тим третім" і зі свого боку робить все можливе, щоб могти скористати не тільки з ворожнечі, але також з різниці поглядів між двома іншими.

Президент Форд плянує нараду 7-ох індустріяльних країн

Вашінґтон. — Білий Дім інформує, що президент Джералд Форд плянує скликати економічну конференцію, на якій були б представлені ЗСА, Франція, Британія, Канада, Західня Німеччина, Італія та Японія. Конференція, яка була б продовженням нарад, розпочатих у Франції минулого листопада, правдоподібно відбудеться після закінчення американських правиборів і перед початком Крайової конвенції Республіканської партії, тобто, між 8-им червня і 16-им серпня. Хоча ще не визначено точної дати, ані місця нарад, то секретар скарбу Вілліям Саймон заявив у понеділок, 31-го травня, що наради можуть відбутися на одному з островів Караїбського моря та що головною темою нарад правдоподібно буде стабілізація світових цін на сирівці.

І. Світ

ЧИ МИ ДІЙСНО ЗНАЄМО ПРО СССР?

(1)

Серед великої кількости книжок та матеріялів, що друкуються про СССР в Америці та в Европі, а також, скажімо, в Японії, завжди постає питання для тих, хто цікавиться положенням в Совєтах ,наскільки всі ці відомості правдиві та як далеко можна їм вірити.

Можна було б відповісти, що це залежить від підготови для таких студій самого читача чи дослідника, але це не завжди так. Виникає дуже важливе питання, як дійсно ми вживаємо ті інформації та джерела для пізнання країни, яка замкнута на сім замків, запечатана всілякими печатками та обплутана сіткою аґентури КҐБ. Проте існують все ж багато різних можливостей і можна знайти шляхи для правдивої оцінки положення.

Безперечно Москва все має перевагу в пізнаванні „ворожого капіталістичного оточення", країн Заходу, ворожих їх вимріяній „соціялістичній батьківщині". Бо у відкритому світі — світі вільної преси, всякі відомості про працю та діяльність різних установ, промислових організацій, навіть урядів друкуються свобідно й на них немає жадної цензури, крім певної лише стриманости керівників цих джерел інформації. Тому совєтській аґентурі непотрібно так багато працювати для зібрання потрібних їм інформацій. Їм потрібно, одначе, мати пляни, креслення різних машин, апаратури та праць у проєктах, які роблять нові досліди, і тут їх аґентура у вільному світі старається найбільше, щоб їх дістати. Але і тут також існують труднощі, діставши частину проєктів, частину креслярських рисунків треба мати свої дуже добре розвинуті дослідні центри, щоб зрозуміти працю окремих деталів і створити з частин цілість.

Тема проблеми „шпіонажу" й „контр - шпіонажу", як його ведуть американські установи „ЕфБіАй" і „Сі-Ай-Ей" та наскільки потрібне їх засекречення і чи дослідження Конґресових комісій дійсно їм шкодять, порушена в статті Герберта Сковілла у журналі „Форейн Аффейрс" за квітень ц. р. Автор має певний досвід у цих справах, бо він був довгі роки пов'язаний з дослідами у справах зброєнь та науковим помічником директора „Інтелліджєнс Сервіс", працюючи в „Сі-Ай-Ей від 1955-го до 1969-го року. Сам він, щоправда, належить до критиків практики тих установ, можливо і через те, що не зумів підпорядкувати своє приватне життя умовинам тих аґенцій, де працював.

Його думки та трактування проблем, які має американська сторона згідно його опінії, цікаві та дають можливість розглянути деякі аспекти питання, чи варті чого наші знання про СССР та як розглядати ті матеріяли, які приходять до нас різними шляхами про цю засекречену, замкнуту доктриною „правдивого" ленінізму - марксизму, країну. Але тут мусимо застерегтися, що ми не погоджуємося з багатьма думками й висновками цього автора.

Отже Герберт Сковілл пише, що, коли маса друкованих американських матеріялів про американські воєнні справи є без сумніву важливим джерелом інформації для чужинної розвідки, то немає подібних джерел на Заході для вивчення воєнних можливостей про СССР або Китай. В ЗСА, скажімо ,можна довідатися багато з періодичного органу „Авіейшен Вік", або з друкованих звітів конґресових переслухань. Натомість з СССР навіть воєнні друки, що попадають до наших рук, є часто сумнівні: автори, яким дозволено надрукувати щось про подібні справи в Совєтах, дуже рідко виявлять свої власні міркування чи воєнних плянувиків. Часом вони висловлюють тільки бажання когось, а не дійсні пляни. Часто подібні матеріяли друкуються якраз з певним політичним завданням. Тож вони дуже мало мають значення для нас.

Далі він пише, що технічна література ніколи не має жадного воєнного значення. Що для дійсної оцінки справи розвідка має робити свої заключення на основі того, що не є друковане. Навіть воєнний бюджет Совєтів не має значення, бо його показники часто заховані там, де їх не повинно бути. Представники „Сі-Ай-Ей" заявили на засіданні конґресового переслухання, що бюджетові матеріяли СССР можуть тільки ввести в блуд наші заключення. Ми не можемо рівняти їх з даними нашого бюджету, як він у нас друкується.

Автор цікаво зауважує, що Москва, без огляду на те, чи вона цього хоче чи ні, є пов'язана парадоксально зі світовою опінією. Вона не зовсім свобідна у своїх рухах. Світова опінія має великий вплив та стримує там занадто активних керівників, які хотіли б використати всі можливості для поширення своїх впливів у світі.

Як же світова опінія стримує Москву? Москва має свій великий арсенал нуклеарної зброї, який могла б вжити, але яка буде реакція у світі? Чи можна ігнорувати таку реакцію? Відповідь буде, — що не можна... сьогодні. Вживання цієї жахливої зброї може бути визнаним тільки тоді, коли воєнні операції звичайного характеру натраплять на зупинку, себто не зможуть бути повною перемогою того, хто почав війну.

(Продовження буде)

Володимир Мацьків

ПРО ТИХ, ЩО БУДУЮТЬ МАЙБУТНІСТЬ

Часи, в яких живемо — це часи великого розквіту техніки: всякого роду компюторів, машин, літаків, міжплянетарних ракет і т. п. Якщо б ми хотіли запитати, хто саме причинився в значній мірі до такого розквіту техніки, а також інших ділянок культури та цивілізації наших часів, хто був тим чинником, що в значній мірі допоміг у розвитку науки, мистецтва; допоміг зорганізувати новочасні держави, вивінував їх новочасною армією з наймодернішою зброєю тощо, то відповіді були б дуже різнородні. Одні ставили б на перше місце володарів, президентів держав та їх міністрів, законодавців, інші винахідників, керівників промислу та фабрик і т. п.

На перший погляд виглядало б, що всі такі відповіді згідні з правдою, чейже весь цей поступ стався завдяки людям, що на тому визнавались і мали можливість і всі дані перевести свої задуми, проєкти й винаходи в діло. Але, коли б ми направду хотіли глибше застановитися над цією справою, ми побачили б, що є ще хтось, хто промостив шлях для всіх тих великих людей, хто збудував фундаменти під їх пізніше знання, бо всяка будівля без фундаменту скоро розпадається. Людина, про яку думаємо, стоїть звичайно в тіні, нею мало хто цікавиться та мало хто про неї думає. Вона, зробивши свою роботу, звичайно відходить у забуття.

Ця людина — це учитель.

Чи людина без відповідної шкільної освіти може бути керівником держави, винахідником, конструктором різних машин, мистцем, письменником і т. п.? Здається, що таки ні!

Почавши від найдавніших китайських, індуських, вавилонських, грецьких, римських, аж до найновіших часів — бачимо, що головним мотором, що двигає поступ, приготовляє молоде покоління до праці для держави і народу був виховник - учитель.

Бути учителем, справжнім учителем, а не робітником, що „відбуває" тільки свої години, — це вже не звичайна праця, а мистецтво. Але мистецтво особливого роду, про яке наш заслужений педагог Григорій Ващенко у своїй праці „Виховання волі і характеру" пише таке:

„Як і всякий мистець, педагог втілює в певні форми свої педагогічні ідеї. Дехто порівнює педагога зі скульптором. Подібно до того, як скульптор бере брилу мармуру і творить з неї статую, що втілює собою образ, створений фантазією мистця, так і педагог із дитини, як сирого матеріялу творить певну закінчену особовість, відповідно до свого виховного ідеалу. Але при всій зовнішній подібності між скульптором і педагогом, між ними є значна різниця. Скульптор, як архітект або маляр, має справу з мертвим пасивним матеріялом. Педагог має справу з дітьми, живими істотами, що являють собою живі індивідуальності зі своєрідними психофізичними особливостями. Відповідно до цих особливостей, кожна дитина по своєму реагує на кожний задум педагога, і він не може бути байдужим до такої реакції.

Коли скульптор невдалою працею зіпсує шматок мармуру, то шкода від цього буде невелика і то лише матеріяльна. Та коли педагог покалічить душу дитини, то це вже буде не тільки втрата, а й справжній злочин перед дитиною, який іноді й зовсім неможливо направити. Виховуючи підростаюче покоління, педагог бере найактивнішу участь у творенні майбутнього свого народу. Особливо великого значення набуває праця учителя в переломові періоди історії народу. Такий період переживаємо саме тепер. Майбутність великою мірою залежить від того, що являтиме з себе молоде покоління і як воно буде виховане".

А часи тепер направду переломові. Вони незвичайно важкі для нашого народу. Там, на рідних землях, північний варвар докладає всіх сил, щоб т. зв. „злиття націй", тобто денаціоналізація нашого народу, стала якнайскоріше дійсністю. Тут, у т. зв. „вільному світі", не менш успішно діє „перетоплюючий котел", який промиває мозки нашій молоді до тієї міри, що вона не завжди знає, хто вона є, яка її матірня мова, які її обов'язки супроти свого національного пня. Багато цієї молоді не тільки уникає рідної мови, свого походження, свого власного імени і, наче ці нетлі у вогонь, — летить до чужих, щоб стати для них погноєм.

Як дуже ця справа набрала б іншого обороту, якщо б нашу молодь навчали і виховували наші ідейні вчителі, які добре знали б, хто ми, яка наша мета і які дороги до неї, які б не защіплювали б нашим дітям почуття байдужости, а то й меншевартости.

На жаль, так складається, що тих вчителів, що їх виховувала рідна земля, вже тут дуже-дуже мало. Можна б навіть твердити, що їх вже немає.

Пригадуючи ці справи, ми не маємо на увазі допоминатись пам'ятників чи інших почесних відзначень для вчителів, які не тільки працювали ціле своє життя для свого народу, але також нерідко боролись за його свободу разом з народом і терпіли враз з ним важкі ворожі переслідування й поневіряння.

Хочемо тільки заявити, що коли ми бажаємо зберегти нашу молодь при вірі, національності і культурі батьків, то мусимо звернути куди більшу увагу на наших учителів.

Не вимагаємо цього для тих „останніх могіканів", що їх дні чи місяці вже почислені і яких ми небавом попрощаємо навіки, але для тих, що повинні прийти і продавжувати працю, якої перервати ніяк не можна. А їх так мало, так дуже мало. Говоримо про тих ідейних, про тих, що їм глибоко в серці лежить справа майбутности нашої спільноти на поселеннях і нашого народу взагалі... Про тих, що прагнуть своєю муравлиною працею трудитись над вихованням своїх молодших братів по крові, розбити скелю інертности та мостити новий гостинець, що ним повинно прийти нове життя, нове відродження нашої спільноти та нашого народу в цілому,

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗВЕЛИЧНИК ПОСТУПУ В МУЗИЦІ

(Спомини про Антона Рудницького)

Молоді роки. Антін, повний запалу й молодечих ідей був одним із піонерів нового стилю в українській музиці. Традиційні музичні вислови не цікавили його. Він шукав нових форм музичної думки. В той час на конкурсі нових творів у Варшаві Антін дістав першу нагороду за свій фортепіяновий твір. Він не захоплювався тоді, як я це робила, такими творцями, як Дебюссі чи Пуччіні, а вказував на цілий ряд більш модерних композиторів, між ними Шрекера, що його учнем згодом він став у Берліні. Бо Антін виїхав на вищі музичні студії до Берліна, а я до Відня. Перед нашим виїздом група молодих українських композиторів у Львові дала власний концерт у великій залі Інституту Лисенка, і тоді Антін теж дістав першу нагороду.

Покотилися роки. Після студій Антін виїхав в Україну і там виявляв свій диригентський талант в опері й на симфонічних концертах. Прийшов час, коли Антін вернувся до Львова і привіз із собою, як дружину, відому оперову співачку Марію Сокіл. Пригадую, з яким заціжавленням наша публіка ждала на перший виступ з її особливою програмою. Антін сидів за фортепіяном, як акомпаньятор. Марія була дуже гарною появою з чарівним голосом і культурою виконання. Після того відбулася у Львові низка дальших подібних концертів пари Рудницьких, при чому Марія співала також мої пісні.

Війна. Ми розбрились по світі. Я опинився в Англії, Антін в Америці. Я ніяк не могла довідатися, що робить Антін і яка його адреса. Аж ось раз хтось згадав мені, що Антін живе на фармі, яку купив разом з польським співаком Кепурою. Зовсім несподівано ми одно з одним сконтактувалися — на велику радість нас обох. І власне і в нього підростали вже діти. Коли я почула, що його син Роман талановитий пяніст, я дораджувала, щоби Роман приїхав з концертом по Европі. Але батьки спершу приїхали з молодшим сином Доріяном, челістом, і щойно згодом прибув і Роман. Почалися наші довгі спільні прогулянки по Европі, відвідаючи щораз інші країни. В той час наші догі розмови дали мені змогу пізнати Антона, як ніколи перед тим. Я відчувала його постійну непереможну потребу виявляти завжди нові ідеї, що виринали з його музичного таланту. Я бачила його рішучу послідовність і невтомну працю, яка поставила його у першому ряді українських композиторів. Антін оповідав багато про його цікаві контакти з видатними музиками, як Барток, та багато інших сучасних композиторів.

Мені просто трудно вичислити надзвичайно велике число його музичних творів з їхньою виїнятковою різнорідністю,що разом складалося на величавий дорібок в історії новітньої нашої музики, незалежно від його виконавчих заслуг, як пяніста й диригента. У мене залишилися тільки деякі його фортепіянові твори і пісні, які він присвятив мені. Крім композицій, Антін багато писав на музичні теми. Кілька років тому вийшла його знаменита книжка „Українська музика" з таким багатющим фактичним матеріялом про композиторів і виконавців української музики, що я дивувалася, відкіля він міг зібрати на еміґрації стільки подробиць.

У другій половині його творчого життя я завважила деяке злагіднення первісного бурхливого молодечого стилю. Він звернув більше уваги на український фолкльор і українські сюжети, чого доказом його опера „Довбуш" (лібретто Богдана Антонича і Святослава Гординського) та „Анна Ярославна" (лібретто Леоніда Полтави). Деякі вийнятки з тих опер Антін переграввав мені, проте докладного музичного образу я не мала. Антін жалівся, що українське суспільство в Америці ставиться байдуже до проблем української музики, не дає підтримки творцям, і що він сам мусів здобувати все, маючи найбільше до допомоги свою дружину, та, що на концертах інколи мусів і занавісу сам підносити і спускати. Та за все це можна Антона Рудницького хіба тільки подивляти.

Ставши диригентом великого мішаного хору „Кобзар" у Філядельфії, він дістав можливість вишколювати його для виконування його композицій. Він дістав змогу вивчати хор у великих оперових творах, працювати із щасливо дібраними солістами. Раз попала мені в руки газета з критичною оцінкою „Анни Ярославни" д-ра Василя Витвицького: він з правдивим знанням фахівця, без особистої закраски, зате з повним зрозумінням дав відповідний вираз і оцінку опери. Щойно тоді я відчула правду і наче мала перед собою той великий музичний твір. Раз сказав мені Антін: —„Стефо, якщо приїдеш до нас, я постараюся поставити тобі цілу оперу, щоб ти пізнала її". Не судилося.

Останні листи Антона до мене були повні ентузіязму, повні радости, і я була надзвичайно вдоволена, що Антін вкінці дочекався повного признання серед нашого суспільства. Факт, що його вибрали на президента Світового Об'єднання українських професійних музик, був доказом, що наші музики погодилися, що він гідно репрезентуватиме український музичний світ та з своїм організаторським талантом поставить те Об'єднання на високому рівні. Антін був щасливий отим вибором його. Проте — дуже коротко. Вістка, що Антін Рудницький несподівано помер на серцевий удар, була великим ударом не тільки для мене і моєї родини та інших його близьких друзів, але й цілої великої української музичної громади у світі і всієї української культури. Не стало вірного приятеля, залишилася пустка, і цієї пустки не можуть заповнити самі тільки спомини.

Стефанія Туркевич-Лукіянович

Микола Приходько

УКРАЇНА В КЛІВЛЕНДІ

I

Прочитали в „Свободі", що 24-25 травня українці Клівленду відзначають століття українського поселення на землі Вашінґтона і її двохсотліття; потелефонував побратим, Григорій Китастий: „Приїздіть неодмінно, наші гайдамаки з Детройту будуть тут!"

Дорога, як полотна розстелені понад річкою на Україні — вибілювати, — поміж зацвіченими весняними гаями, понад бистриками попід мостами, — від нашої чарівної Ніяґари, аж до зразкового подвір'я наших рідних друзів Китастих. За чотири години вже й там.

Ліворуч від ґанку — розкішний кущ калини в білому цвіті. Привезла Оля потайки її пагінець з Прадідівської Землі кілька років тому. Розрісся він буйно, стоїть, ніби отаман, біля двох рядів запашних червоних і білих півоній. Соловейка тільки не вдалося спіймати, робін виспівує на тій калині тепер. А поза тим чудовим квітником і малиною, — часник і цибуля вже до коліна. Збоку, поза хатою — штахетки альтанки, закосиченої виноградом.

„Приходимо до альтанки літніми вечорами, як повний місяць світить на неї з-півдня. І наша молодість з нами, проти місяця, —" зауважує Григорій.

„Хто ж розповідає про такі речі? Чи не випив ти вже чарочку десь потайки?" — відмовляється з усмішкою господиня.

Поруч з тією романтичною альтанкою, — дві великі клюмби з американськими пластиковими табличками: „Мальва з Київщини"; „Чебрець з Броварів"; „Полинь з Святошина". Багато тих табличок про насіння з Рідної нашої Землі, що перелетіло з Олею через океан аж до Клівленду, десь поза обшивкою в торбинці...

По полудні в суботу зійшлося багато американців і українців до великої залі Центральної Бібліотеки Клівленду, однієї з найбільших в Америці, — подивитися на показ орнаментальної української ноші на дорідних постатях наших чудових юначок; на кольоровий фільм „Українська писанка" в супроводі бандури Китастого; на мистецьку виставку нашої культурної спадщини; на показ нашої історичної бандури.

Заграло їм тріо бандуристів: Григорій Китастий з своїми двома талановитими молодиками - учнями Ігорем Махлаєм і Миколою Дейчаківським, — композицію учителя „Гомін степів".

Чув я ту чудову композицію одного разу перед тим у нашій хаті в Ніяґарі. З кількома першими акордами в моїй уяві з'явився безмежний український степ, з буйними, ніколи не кошеними травами, з половцями, що заталися поміж кам'яними бабами в травах від ґрізного кінського тупоту Святославової Дружини. І перепілки розбіглися сполохано навколо. Послухайте оригінальний трьохтоновий вступний монотон і китасті підголоски, — самі уявите ту картину, якщо читали коли нашу історію, чи бодай Кащенка про той степ, де зростала леґенда нашої Козацької Батьківщини.

Не дарма наш висококультурний музиколог д-р Василь Витвицький так захопився тією чудовою композицією Григорія Китастого. І десь, по дорозі до пекла, штрикнуть нас напевно вилами на тому світі за наш гріх, що не видали для наших американських чи канадських нащадків цю і багато інших композицій нашого унікального, чи не єдиного композитора - бандуриста. Є чутка, що Фундація імени нашого славного письменника Івана Багряного має намір зробити таке. Але чи зробить? Ми, на жаль, шануємо наших визначних людей аж після того, як заспіваємо над їхньою домовиною — „Чуєш брате мій..." Часом думаємо: то „східняк", а то „галичанин", а то все наша Соборна Україна, на славу нашим прадідам і нашим юнакам, що народилися вже тут і з таким захопленням хапаються за бандуру, за наш український танець! То ж чародійне Євшан - зілля для наших молодих, що інакше могли б потонути в чаду маріхуани чи героїни, що їх так щедро ,нажаль, постачає в Америці й Европі замаскований московський КҐБ, або в тих телевізійних програмах, що день-у-день руйнують безкарно нашу безтурботну волю, нам і нашим добрим, сердечним побратимам - американцям на цьому благословенному континенті.

І ось вам приклад з Клівленду: підхопилися всі спонтанно після того „Гомону степів" з стільців, плескали — аж долоні мабуть защеміли. Якби знали мову, гукали б напевно „Слава Україні!"..

Другого дня по полудні примчав автобус до Клівленду з Детройтськими гайдамаками Китастого, аж під самі двері української (католицької) церкви Йосафата — на обід, підкріпитися перед короткою пробою й вечірнім концертом. Нагодували, як найрідніших, католики схизматиків, щоб співали повнозвучніше на нашу соборну славу. І такі сонячні жіночі усмішки навколо, аж мені, „старому", заздрісно стало. „Хай живе Соборна Україна!" — привітався, мабуть, до найбільш гайдамацького з Детройту — Євгена Цюри, що навчив уже десь понад сотню молодих бандуристів у Детройті й Виндзорі. А тут другий, такий самий, підійшов до мене Петро Іванович Китастий з відкритими обіймами, і запорізький Махиня, що грає на великій бандурі з ратицею. Тисячі миль не завагався б їхати, щоб зустрітися з ними, — любими, щирими безконечно друзями. Аж помолодшав на десятку при тій нагоді!..

(Продовження буде)

Округа Міннеаполісу відбула Союзові наради

Міннеаполіс, Мінн. (с. г.). Тут, у суботу, 15-го травня ц. р. в залі Українського Народного Дому відбулися союзові наради Округи Міннеаполісу, у висліді яких переобрано на голову Округи Гілярія Каркоця, а на секретаря інж. Ярослава Карп'яка. Наради відкрив і ними проводив голова Округи Гілярій Каркоць, а обов'язки секретаря сповняв інж. Ярослав Карп'як.

Голова Округи, привітавши прибулих на наради урядовців Відділів Округи, а також і головного організатора УНС Степана Гавриша, запросив до звітування представників Відділів з метою, щоб головний організатор познайомився з місцевими проблемами. Першим звітував секретар 385-го Від. інж. Карп'як, відтак секретар 345-го Від. М. Каркоць і секретар 487-го Від. інж. М. Денисюк. Їхні звіти доповнили урядовців їхніх Відділів, заторкнувши різні проблеми, зв'язані з організуванням нових членів.

Головний організатор С. Гавриш в першу чергу проаналізував звітування представників Відділів, висловивши своє вдоволення з позитивної настанови урядовців Округи до союзових справ. У доповіді він обширно говорив про загальні справи УНСоюзу, головно про організаційну справу, фінансову, нової будови, боргових зобов'язань, як також згадав про працю суспільно-громадських установ, в яку повинні включитися секретарі Відділів (УККА, СКВУ) та закликав усіх до участі і співпраці у відзначуванні ювілеїв 200-річчя Америки і 100-річчя поселення українців в Америці.

У нарадах взяли участь також представники Першої Української Баптистської Церкви в Міннеаполісі, а саме заступник пастора Павло Пасічник і член церковного Комітету Іван Поліщук.

По доповіді С. Гавриша вив'язалася широка дискусія, в якій присутні заторкнули проблеми, пов'язані зі союзовими справами. Зібрані представники Відділів схвалили, щоб Округа залишилася дальше з тими самими Відділами, які дотепер входили в її склад, а старалася по можності побільшити її новими Відділами, які можна б ще основувати в тій околиці.

Подякою за участь в нарадах і за довір'я до нього, тобто за перевибір його на голову, -переобраний голова Г. Папіж закінчив наради.

УКРАЇНЦІ МІННЕСОТИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ти, котрі з різних причин покидали свої рідні землі і поселилися в цій країні, де з мозаїки різних культур збудували американську спільноту. Українці приїздили тому, що в їх батьківщині окупанти позбавляли їх політичних, релігійних і економічних свобід. Українські еміґранти багато зробили для розбудови цієї країни і за сто років свого поселення добилися багато успіхів. Українці горді за свій вклад і за досягнення, горді, що є частиною великої американської нації, котра за двісті років свого існування дала мільйонам покривджених людей змогу на свобідне життя і людські життєві обставини.

Дальше ведення програми д-р Козак передав д-рові Лисому, який представив ансамбль бандуристів ОДУМ-у під керівництвом Галі Вовк. Цей ансамбль, в склад якого входили також Еля Вовк, Галя Гаєва, Марія Міщенко і Світляна Мороз, гарно виконав ряд українських пісень при акомпаніяменті бандур.

Після вечері і репрезентації осіб головного стола, співочий ансамбль „Акорд" під керівництвом Юрія Луцика та в складі Марії й Володимира Сеників, Урсулі і Романа Луциків, Роземарі Киці, Славки Павлишин-Гелеґер і Мирона Павлишина, виконав ряд українських пісень. Обидва ансамблі присутні нагородили тривалими оплесками.

Привіт від стейту Міннесоти для громадян українського роду передав губернатор стейту Вендел Андерсон. Він також підніс тост в українській мові: „З нагоди сто років поселення в Америці бажаю українцям многих і благих літ!" У відповідь губернаторові, д-р Козак підніс тост для губернатора, гостей, громадян Міннесоти і для Америки з нагоди її 200-річчя. Після кожного тосту, присутні грімко заспівали „Многая літа".

Від міста Міннеаполісу вітав посадник Чарлс Стенвіґ. Він також передав дві грамоти для визначного спортовця українського роду, Бронка Нагурського. Одна грамота — це почесне громадянство міста Міннеаполісу, а друга — це відзначення за заслуги для спільноти. На жаль, п. Нагурський, якому в цьому році сповнилося 70 років, живе далеко в північні Міннесоті і через недугу не був в силі приїхати на цю небуденну імпрезу. В його заступстві нагороди прийняв д-р Козак. Це чи не перший раз, що українська громада мала змогу бути свідком вшанування цього визначного спортовця Америки з тридцятих років.

Від стейтової Комісії 200-річчя Американської Революції вітала українців п-і Лоіс Полларі, а за нею головний стейтовий прокурор Ворен Спанавс. Обоє вони вітали з нагоди 100-річчя Поселення і висловили подив і признання українцям Міннесоти за їх організованість і динамічність.

Перед закінченням програми, д-р Козак в заключному слові наголосив, що обов'язком кожного американця українського роду є цікавитися життям наших братів і сестер за океаном і ставати в обороні їх людських прав. Відчитано спеціяльно виготовлену деклярацію українців Міннесоти, ідея якої вийшла з кругів Української Студентської Ґромади при Міннесотському університеті.

Після цього д-р Козак подякував і представив Екзекутивний Комітет 200-річчя і 100-річчя — д-ра Анатоля Лисого, Лесю Луцик, Христину Тащук, Миколу Кушніра, Володимира Сеника і мґр Любу Менджеґу. Окреме признання висловив організаторам цього успішного вечора, Христині Тащук, голові бенкетового комітету Михайлині Реймонд, Галині Татарин, Марії Пундик, організаторові балю Марії Стець, Романові Віндикові за виготовлення декорацій, та всім тим, хто причинився до успіху цього вечора. Бенкет закінчено молитвою і співом українського національного гимну.

Зразу після закінчення бенкету, о 9-ій годині почався баль, на який прийшло понад 700 осіб. Всім учасникам причіплено квіти або мініятюрні вишивані рушнички, виготовлені, за ініціятивою пані Реймонт, курсантами курсів вишивання і панями з жіночих організацій.

Забаву з танцями започатковано коротким привітом п-і Марії Стець, котра з черги представила аранжера забави адвоката Володимира Анастаза. Як тільки рознеслися звуки оркестри „Рушничок" з Монтреалю, на залі зразу створився відповідний настрій, рідна атмосфера. Це був перший виступ оркестри „Рушничок" в Міннеаполісі. Ці молоді канадські українці своєю щирістю, особистою скромністю, дуже милим співом і гарно виконаною музикою зразу полонили серця учасників забави. Часто було чути замітки: „Такої забави Міннеаполіс ще не бачив". Тут були сотні молоді, старших і молодших. Це об'єднано українська громада Міннесоти святкувала 200 років народження американської держави і 100 років масового поселення в ній нащадків українського народу.

Проф. Роман Чучкевич...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

дяки його відданій праці, цей новий Відділ по кількох роках дійшов до 300 нових членів. Слід згадати, що проф. Роман Чучкевич на протязі дванадцяти років належав до „клюбу Заслужених Союзівців".

Тому, що проф. Роман Чучкевич був промотором будови української оселі „Золота Осінь" біля Союзівки в Керґонксоні, Н. Й., то мусів покинути Клівленд, а тимсамим і заложений ним новий Відділ та спортову громаду, яку очолював довгими роками.

Перед виїздом проф. Р. Чучкевича з Клівленду, 12 березня 1972 Союзова громада вшанувала його спеціяльною вечіркою, під час якої за віддану працю для розбудови УНСоюзу головний касир Уляна Дячук вручила йому золотий годинник, а тодішній обласний організатор і головний радний Євген Репета в імені Головного Уряду УНС вручив йому Почесну Грамоту.

Фахова освіта, довголітня суспільно - громадська праця та союзова практика довгих років на пості секретаря - організатора дають запевнення, що новий постійний організатор УНС, проф. Роман Чучкевич, матиме поважні успіхи на своєму новому пості постійного організатора УНСоюзу.

Українці взяли участь у Науковій Конференції в Квебеку

Лявааль, Квебек. (ОУПС) — В днях 30 - 31-го травня ц. р. відбулася в тутешньому університеті шоста з черги річна конвенція Канадського Т-ва Порівняльних Студій Культурознавства, в якій взяли участь українські вчені Канади. На загальних зборах Т-ва 30-го травня вибрано проф. Константина Біду з Оттави першим віцепрезидентом Т-ва на рр. 1976-79. На цьому ж зібранні обрано проф. Яр. Рудницького з Вінніпегу, основника Т-ва в 1971 р., почесним членом. Він же мав доповідь про „Вплив технології на сучасні культури в світі" на сесії Т-ва дня 31 травня. Т-во очолив проф. С. Кіршбавм із Глендон Коледж у Торонті. Черговий з'їзд рішено відбути в Фредріктоні, Новий Брунсвік у Канаді.

Видавництво „Свобода", себто бюра Редакції і Адміністрації перенеслися вже в середу, 26 травня ц. р. до нових приміщень і знаходяться тепер при 30 Montgomery St. Jersey City, N. J. 07303 на 2-му поверсі. Телефони „Свободи" незмінені, а саме: (201) 434-0237, 434-0807 і безпосередньо з Ню Йорку (212) 227-4125. Від сьогодні всі поштові пересилки просимо скеровувати на нову адресу видавництва.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

НА СЛАВУ УКРАЇНСЬКИХ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

на. На цьому науковому з'їзді українських лікарів д-р В. Розгін мав цікаву доповідь про операції на вінцевих судинах серця.

Аби ще: Ohio College of Podiatric Medicine, приміщений в Клівленді, це найбільша школа подіятричної медичної науки в ЗСА (подіятрія — ділянка медицини, яка займається лікуванням недуг ніг).

Доброю славою користується в Клівленді Bllen Memorial Medical Library, приватна, фінансово незалежна бібліотека, яка існує від 1894р., в якій зберігаються цінні рідкісні видання історичного значення і головним директором якої є українка д-р Лідія Голіян. При цій бібліотеці є цінний музей історії медицини — The Howard Dittrick Museum of Histirical Medicine, який має біля 10,000 інтересних експонатів, зв'язаних з історією медицини, дентистики та фармакології.

Цьогорічний науковий з'їзд українських лікарів у Клівленді збігається з 75-річним прибуттям до Клівленду перших свідомих українців з Галичини. (Попередили їх на кілька років, поселюючись тут у 1890-х роках, вихідці з Лемківщини й Закарпаття, які ще не знали свого правного національного імени). Рік 1901, таким чином, є датою початку поселення українців у Клівленді. Їх першою організацією було „Братство Петра й Павла", тобто, 102-ий Відділ нашого „батька" — Українського Народного Союзу — найстаршої і вже навіть у той час наймогутнішої української організації поза межами батьківщини.

Клівленд був місцем Першого Наукового З'їзду Українських Лікарів Америки 1956 р. Підбадьорені успіхами того з'їзду, українські лікарі ухвалили кожних два роки скликати годібного роду з'їзди — в Чікаґо, Торонті, Детройті, Ню Йорку, Монтреалі, Філядельфії та інших осередках українського поселення. І ось, після повних двадцяти років, черга знову прийшла на Клівленд. Хоч впродовж такого ніяк не коротенького часу обставини значно змінилися, „чуже" американське оточення, наче удари хвиль моря об беріг, з кожним роком „розмиває" український моноліт цієї шанованої серед нашої спільноти професійної організації, проте з'їзд пройшов дуже успішно. Можна сміливо сказати: якщо такими темпами таке „розмиття" буде відбуватися і в майбутньому, то для того, щоб цілком „розмити" УЛТПА, треба не десятків, а правдоподібно сотні років часу!

Впродовж чотирьох днів — починаючи від 28-го і кінчаючи 31-им травнем, на з'їзді було заслухано багато цікавих і цінних наукових доповідей, не говорячи про розвагову частину з'їзду (концерти, мистецька виставка, туристичний огляд міста і т. д.). За браком місця згадаю бодай коротко про ці доповіді.

Відкрив з'їзд із словом на тему 200-річчя Америки та 100-річчя українського поселення в ЗСА „сеньйор" українських лікарів і організатор УЛТПА, загальновідомий і шановний д-р Роман Осінчук. У своїй особі він поєднує високодосвідченого лікаря з першорядним промовцем, якого хочеться слухати без кінця.

Потім на тему „Революційних поступів у радіології" говорив д-р Степан Дудяк, про „Гістологію й морфологію рака легенів" — д-р Леонід Мостович, про „Хірургічне лікування перлистого опуху" — д-р Павло Джуль (він же редактор „Лікарського Вісника) і про „Амбуляторну офталмологію" — д-р Андрій Левицький.

На з'їзді ми знову мали змогу бачити ще одного сеньйора (хоч віком він ще не „дуже" старий). Це відомий ще з краю гінеколог д-р Ярослав Воєвідка. На цей раз він оповідав під час спільного обіду на тему: „З практики українського лікаря". Натомість, доповідь на „поліжничу" тему — „Високорисковна вагітність" він доручив своєму синові і вже також лікареві д-рові Ігореві Воєвідці.

Про „Шкірні симптоми при злоякісних недугах внутрішніх органів" доповідав д-р Радіон Палажій — він же голова Огайського Відділу УЛТПА.

Не оминула уваги з'їзду також тема болів голови, на яку (тему) дискутувала група (панель) у складі докторів: Павло Джуль (модератор), Юрій Трухлий, Олег Волянський, Маркіян („Мак") Мигоцький та Тарас „Трясило" (тобто, Шеґедин) — учасники. І коли д-р Маріян Юзич мав нагоду оповідати на таку, здавалось би, малозначну тему, як око й шкірні недуги (мовляв, що око має спільного зі шкірою?), то тим більше д-р Ярослав Барвінський — нащадок славного роду Барвінських — дістав уповноваження розповісти про хірургічне лікування недуг сонної артерії.

З цікавою доповіддю про „Міжплянетну медицину" виступив наш молодий науковець д-р Ярослав Гординський — син нашого відомого лікаря - інтерніста Богдана Гординського з Північної Дакоти. Беручи до уваги велику обізнаність д-ра Ярослава з цією зовсім новою ділянкою медицини, а також інші моменти його праці, як лікаря, є багато підстав припускати, що в наступних польотах поза межами нашої стратосфери йому напевно належатиме шана і почесний обов'язок взяти безпосередню участь у такому польоті. Щасливої дороги, дорогий Колего!

Те, що з'їзд головну увагу присвятив боротьбі проти одного з найсильніших і найстрашніших сучасних ворогів людства — пістряка (рака), про це свідчить і те, що також д-р Ігор Масник з Вашінгтону присвятив свою досить величеньку, але змістовну доповідь цій самій темі — „Чотири роки боротьби з раком". Він зазначив, що, не зважаючи на всі сучасні методи щодо лікування рака, кількість смертностей від нього не зменшується, але в певних його формах навіть збільшується. Прогноза на майбутнє? Не дуже оптимістична:

— Навіть, якби завтра був винайдений якийсь справді високоефективний лік проти рака, — каже д-р Масник, — то і в такому випадку, аби він був дозволений до вжитку, мусить минути яких 10 років. Інших 10-15 років потрібно буде, аби бути певним, чи той лік не буде шкідливим для інших, непошкоджених раком, органів нашого організму.

Нарешті, з цікавими прозірками з ділянки естетичної хірургії виступив д-р Маркіян Тершаковець.

Головою наукової комісії з'їзду був д-р Василь Трухлий, а головою конвенційного комітету — д-р Микола Дейчаківський. Разом із членами комітету — д-рами Дарією Дубас - Войтиною, Радіоном Палажієм, Дметром Фаріоном, Мирославом Орловським, Володимиром Шкільником та Миколою Грушевичем, він, видно, мусів багато попрацювати, щоби з'їзд відбувся „на славу".

Аби уникнути можливої монотонности (зокрема, з погляду присутніх гостей — людей не-медичного світу, хоч всі доповіді були подані популярною й для всіх зрозумілою мовою), з'їзд було „переплетено" багатьма мистецькими „розривками". Зокрема, в суботу, 29 травня, в Гранд Бол Рум Шератонського готелю, яка є найбільш репрезентативна заля Клівленду, виступив музичний ансамбль Григорія Кипастого (вокальний чоловічий октет у супроводі бандур), а 30 травня учасники товариської зустрічі мали приємність насолоджуватися співом вокального жіночого тріо з Чікаґо та соліста — ветеринарного лікаря д-ра Рудавського. Сама зустріч або забава відбулася за допомогою „власних сил" — під звуки нашої лікарської оркестри з Чікаґо під керівництвом д-ра В. Касараби.

Не можна тут не відзначити одного з найактивніших організаторів з'їзду, д-ра Миколу Грушкевича, який (поруч з його колеґою Миколою Дейчаківським) володіє ще й іншим хистом, а саме — писанням жартівливих віршиків, які він прочитав і якими він безумовно розвеселив трохи пригнічену доповідями про рак публіку. Колеґа Грушкевич та його дружина Марія шість років тому зазнали велику родинну трагедію: на 27-му році життя в автомобільній катастрофі загинула їх єдина донечка Мотря).

Нарешті, перед від'їздом додому, учасники з'їзду мали змогу, крім багатьох інших об'єктів Клівленду, оглянути також Український Культурний Парк з пам'ятником Лесі Українки та інших діячів української історії і культури. На жаль, тим парком гості могли трохи розчаруватися. На багатьох пам'ятниках вони не знайшли мідяних табличок з написами імен діячів, як також знайшли знищеним кам'яне погруддя Т. Шевченка у виконанні О. Архипенка. В чому справа?

А в тому, що з часом поселення негритянського населення в частину міста, де розташований не тільки український, але й культурні парки багатьох інших національностей, ця чудова частина міста піддасться систематичному плюндруванню й знищенню.

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149-2

Ню Йорк. — З Літературно - Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 4-го червня ц. р. о год. 7:30 вечора в приміщені цього Клюбу відбудеться Авторський вечір Р. Володимира — проф. д-ра Романа Кухара. Автор прочитає уривок з 2-го тому, ще не надрукованого твору, з часів Другої світової війни „Нація на світанку". Вступне слово виголосить д-р Василь Лев.

У новому домі ОУВФронту втричі збільшилась фреквенція в Школі Українознавства СУМА

Ню Йорк (п.) — У новонабутому Орг. Українського Визвольного Фронту 6-поверховому домі при 136 Друга евню та 43 Ст. Маркс Плейс на долині міста — втричі зросла кількість відвідувань лекцій у Школі, що розмістилася в ясних і чистих клясах. Всі установи ОУВФронту вже перенесено з 10-ої вулиці до нового дому; числа телефонів не змінено.

Згідно з плянами дому, що їх опрацював інж. І. Жуковський, в домі тепер проводиться модернізація та відповідна до потреб перебудова. Як інформує голова Комітету перебудови дому, мґр Євген Лозинський майже закінчено обладнання першого поверху, де крім Школи буде Товариський Клюб, а над мистецьким оформленням фронтону працює маестро Михайло Черешньовський. На другому поверсі обладнується заля на понад 260 крісел; на третьому іде підготова до переселення ЛМКлюбу, УМІ з відповідними кімнатами та ОМУА, з великою картинною ґалерією. У новім будинку вже працює ГУ СУМА, а на 5-му поверсі — ГУ ООЧСУ та ОЖ ОЧСУ. Незабаром приступлять до обладнання великого Книгосховища, для чого потрібні фонди, як і на закупівлю металевих шаф та полиць для Бібліотеки — вимога протипожежних заходів.

Велику частину теперішньої праці виконують безкоштовно члени ОВФронту, але при направі електричної, протипожежної системи та проведенню внутрішнього телефону („інтеркамсистем") працюють винайняті юнійні робітники.

Новий Дім Орг. УВФронту на долині міста позитивно впливає на загальну розбудову цієї української частини Ню Йорку.

Комітет перебудови дому продовжує провадити збірку пожертв фондів та прохає людей доброї волі вносити безвідсоткові довготермінові позички, на конто Дому при кредитівці „Самопоміч".

ПРО ТИХ, ЩО БУДУЮТЬ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

аж до осягнення того, що нам належить.

Віримо, що у нашому народі є ще багато доброго і шляхетного. Віримо, що ми ще не всі пережиті „новітніми методами виховання", про які говорить наша приповідка: „Не тратьте, куме, сил, — спускайтеся на дно." Віримо, що між нами є ще чимале число одиниць, які радо присвятили б ціле своє життя для творчої праці своєму народові. Треба тільки знайти ті одиниці, заопікуватися ними, показати їм шлях та заохотити їх іти ним вперед.

Коли ж не спроможемося на таке діло, наслідки можуть бути дуже болючі і направити їх не буде змоги.

Було б добре, щоб цією справою зацікавився більше Світовий Конгрес Вільних Українців.

СССР використовує політику детанту — твердить міністер закордонних справ Британії

Лондон. — Британський міністер закордонних справ Антоні Кросленд у середу 26-го травня, гостро заатакував Совєтський Союз за те, що інтерпретує політику детанту „дуже вузько", бо обмежив її застосування тільки до того, щоб скріплювати своє становище в ідеологічній боротьбі між Сходом і Заходом. У надзвичайно гострій промові на конференції „Сентрал Тріті Орґанізейшен", зорганізованій 23 роки тому для протиставлення поширенню совєтських впливів в Туреччині, Пакістані та Ірані, міністер Кросленд сказав, що метою країн Заходу є переконати СССР і його союзників, що в їхньому власному інтересі є „відповідальна міжнародна поведінка", і переконати Москву, щоб відкинула „обмежену інтерпретацію детанту", виголошену недавно генеральним секретарем КПСС Леонідом Брежнєвим, який заявив, що детант має створювати „більш сприятливі умовини для мирної розбудови соціялізму і комунізму".

На цій конференції також промовляв державний секретар Генрі Кіссінджер, який знову натаврував СССР за те, що надмірно розбудовує свою мілітарну силу та за те, що постійно говорить про „міжнародне відпруження", але застосовує це відпруження „селективно".

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ДОЛЬНИЙ, член УНС Відд. ч. 102 Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо, помер 28 грудня 1975 р. на 91-му році життя. Став членом УНСоюзу в 1918 році. Полишив в смутку сина Стенлей, дочку Анжелу, 2 внуки і 11 правнуків. Похорон відбувся 31 грудня 1975 р. на українському цвинтарі свв. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

МИХАЙЛО ШАБАТУРА, член УНС Відд. ч. 245 Т-ва Запорозька Січ в Трентон, Н. Дж., помер 15 квітня 1976 р. на 26-му році життя. Покійний народився в Трентоні Н. Дж. Став членом УНСоюзу в1950 році. Полишив в смутку дружину Єлизавету з синами Михайлом і Джеймсом, маму Євгенію, тата Степана, брата Володимира і сестер Євгенію і Марію. Похорон відбувся 19 квітня 1976 р. на цвинтарі св. Марії в Трентоні, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Мартиненко, секр.

МИХАЙЛО САЛЕНА, член УНС Відд. ч. 29 в Гановер - Нантікок, Па., помер 10 квітня 1976 р. на 68-му році життя. Покійний народився в Плимут, Па. Став членом УНСоюзу в 1939 році. Полишив в смутку сина Елмера, дочок Марію і Анну, 2-ох внуків і 2-ох правнуків. Похорон відбувся 13 квітня 1976 р. на цвинтарі свв. Петра і Повла в Плимут, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Ю. Малищак, секр. Від.

МИХАЙЛО Т. ОПАТКЕВИЧ, член УНС Відд. ч. 338 Т-ва свв. Петра і Павла в Монессен, Па, помер 3 квітня 1976 р. на 42-му році життя. Покійний народився в Донора, Па. Став членом УНСоюзу в 1965 році Полишив в смутку маму, дружину Маргарет, 4-ох синів, брата і 3 сестри. Похорон відбувся 6-го квітня 1976 р. на цвинтарі Домінік в Донора, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

МИКОЛА ЗАРЕМБА, член УНСоюзу Відд. ч. 106 Т-ва св. Николая в Чікаґо, Ілл., помер 24 березня 1976 р. на 77-му році життя. Покійний народився в Західній Україні. Став членом УНСоюзу в 1950 році. Полишив в смутку дружину Марію, сина Михайла з внуками Стефаном, Петром і Анною, брата Михайла, сестру Маґду та дальшу родину в Канаді і Україні. Похорон відбувся 27 березня 1976 р. на цвинтарі св. Николая в Чікаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

ЮЛІЯ А. ГАРТ, членка УНС Відд. 290 Сестрицтва Н. З. П. Д. Марії в Куртіс Бей, Балтімор, Мериленд, померла 7 квітня 1976 р. на 54-му році життя. Покійна народилася в Балтимор, Мериленд. Стала членкою УНСоюзу в 1958 році. Полишила в смутку мужа Івана,, синів Івана і Роберта, маму Михайлину і сестру Марію. Похорон відбувся 10 квітня на цвинтарі Св. Хреста в Балтиморі, Мд.

Вічна Їй Пам'ять!
Михайлина Іванюк, секретар

ГАЙРУМ МЕКДЕНД, член УНСоюзу Відд. ч. 336 Т-ва Сокіл в Клівленді,, помер 6 квітня 1976 р. на 60-му році життя. Покійний народився у Філядельфії, Па. Став членом УНСоюзу в 1963 році. Полишив в смутку дружину Марію, дочку Карен і сина Гайрум, 3 внуки і брата Олекса. Похорон відбувся 8-го квітня 1976 р. на цвинтарі в Бонтонтон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Григорій Кісіль, секр. Від.

ВОЛОДИМИР БІЛИЙ, член УНС Відд. ч. 336 Т-ва Сокіл в Клівленді, Огайо, помер 27 березня 1976 р на 57-му році життя. Покійний народився в Клівленді, Огайо. Став членом УНСоюзу в 1938 році. Полишив в смутку сестру Стефанію. Похорон відбувся 31 березня на цвинтарі свв. Петра і Павла в Парма Огайо

Вічна Йому Пам'ять!
Григорій Кісіль, секр. Від.

ПЕТРО РОПИЦЬКИЙ, член УНС Відд. ч. 67 Т-ва свв. Петра і Павла в Когос, помер 23 липня 1975 р. на 88-му році життя. Став членом УНСоюзу в 1934 році. Полишив в смутку сина Степана. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Ватерфорд.

Вічна Йому Пам'ять!
Міхаіл Савків, секр. Від.

МАРТИН С. І. СКАПИК, член УНС Відд. ч. 161 Т-ва св. Василія в Ембрідж, Па., помер 6 квітня 1976 р. на 59-му році життя. Покійний народився в Ембрідж, Па. Став членом УНСоюзу в 1957 році. Полишив в смутку дружину Дел, одного сина і дві дочки та брата і сестру. Похорон відбувся 8 квітня 1976 р. на цвинтарі в Ембрідж, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

РОМАН ПЕТРИНА, член УНС Відд. ч. 325 Т-ва Запорозька Січ в Брукліні, Н. Й., помер 24 березня 1976 р. на 75-му році життя. Покійний народився в Україні. Став членом УНСоюзу в 1956 році. Полишив в смутку дітей Романа, Богдана і Орисю. Похорон відбувся 27-го березня 1976 р. на цвинтарі Св. Духа в Гемптонбурґ, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ВАСИЛЬ ТКАЧ, член УНС Відд. ч. 464 Т-ва ім Лесі Українки в Ошаві, Онт., помер 25 березня 1976 р. на 80-му році життя. Покійний народився в с. Михальків, пов. Борщів. Став членом УНСоюзу в 1943 році. Полишив в смутку дружину Марію, дочку Анастазію, сина Івана, 4 внуки, 4 братів, 3 сестри й дальшу родину. Похорон відбувся 29 березня 1976 р. на цвинтарі Уніон, в Ошава.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Хомин, секр. Від.

ТАРЗАН, Ч. 7487. Небажана зустріч

Зажурений Тарзан не тратить часу, а швидко залишає Опар, щоб шукати за Джейн...

Джейн на світанку продовжує свою подорож додому...

Раптом...

Ох!!

Ну! Чи це не та гарна пані, що завела мене в засідку! ...Ха! ха! ха!.. Виглядає, що доля таки всміхається Кроні!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 13-го ЧЕРВНЯ 1976 р.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Місячні збори Т-ва Подільська Січ 8-ий Відд. о год: 12-ій дня в церковній залі при Чеснат вул. Проситься чл. прибути та вирівняти вкладки. — М. Шашкевич, предс., Марія Кульчицька, секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори В-ва св. Ів. Хрестителя 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. — Т. Тимочко, гол., П. Федик, фін. секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!